

6410205 ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΕΝΙΚΑ			
ΣΧΟΛΗ		Φιλοσοφική	
ΤΜΗΜΑ		Γαλλικής γλώσσας και φιλολογίας	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄ και Ζ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας και Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL681/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός Η επαγγελματιοποίηση των εκπαιδευτικών προϋποθέτει τον αναστοχασμό επάνω στη σχέση ανάμεσα στη θεωρητική αποσκευή τους και τις διδακτικές πρακτικές. Η Λογοτεχνία ανέκαθεν υπήρξε ερευνητικό αντικείμενο της Διδακτικής της γαλλικής ως ξένης γλώσσας. Σκοπός του μαθήματος είναι να οδηγήσει τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς στο να ανακαλύψουν τις δυνατότητες αξιοποίησης μονοτροπικών ή/και πολυτροπικών κειμένων γαλλόφωνης λογοτεχνίας (μυθιστόρημα, ποίηση, ημερολόγια, αλληλογραφία, αυτοβιογραφία, παιδική και νεανική λογοτεχνία, μικρές φόρμες, κτλ.), στην τάξη των γαλλικών ως ξένης γλώσσας στοχεύοντας στην ανάδειξη και ανάπτυξη του αναγνώστη-υποκειμένου-μαθητή. Το μάθημα είναι ελεύθερης επιλογής και απευθύνεται σε φοιτητές του Ε΄ εξαμήνου (επιλέγεται και από φοιτητές του Ζ΄). Στόχοι Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν να: - Ετοιμάζουν σχέδιο μαθήματος αξιοποιώντας ένα λογοτεχνικό/ποιητικό κείμενο, - να αναστοχάζονται επάνω στα κριτήρια επιλογής ενός λογοτεχνικού/ποιητικού κειμένου για την αξιοποίησή του στην τάξη των Γαλλικών ως ξένης γλώσσας, - να αναστοχάζονται επάνω στη συνάρθρωση διδακτικής θεωρίας και εκπαιδευτικής πράξης, - εξερευνούν, είτε ως υποκείμενα-αναγνώστες είτε ως υποκείμενα-γράφοντες, τη σχέση τους με τη λογοτεχνική γλώσσα προτείνοντας ή γράφοντας οι ίδιοι κείμενα προς διδακτικοποίηση και δημιουργώντας δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανάδειξη του υποκειμένου-αναγνώστη-μαθητή, - να αναστοχάζονται σχετικά με τις εμπειρίες τους ως μαθητές και φοιτητές και να κρατούν ημερολόγιο - εκφράζονται γραπτά και προφορικά στη γαλλική γλώσσα πάνω σε θέματα διδακτικού και παιδαγωγικού ενδιαφέροντος. Γενικές Ικανότητες - Αναλυτική, συνθετική, κριτική ικανότητα - Ανάπτυξη παραγωγικού και επαγωγικού συλλογισμού

- Συνεργασία για εκπόνηση ομαδικής εργασίας
- Αυτόνομη εργασία/ικανότητα αναστοχασμού
- Ανάπτυξη παιδαγωγικής και διδακτικής ικανότητας
- Ανάπτυξη επιχειρηματολογικής ικανότητας
- Ανάπτυξη αισθητικής ικανότητας
- Ανάπτυξη δημιουργικότητας
- Ανάπτυξη ικανότητας χρήσης Η/Υ και κατάλληλων λογισμικών,
- Ανάπτυξη διερευνητικής ικανότητας και ικανότητας αναζήτησης αποδελτίωσης και χρήσης βιβλιογραφικών πηγών
- Ικανότητα κατανόησης και επεξεργασίας ενός εκτεταμένου κειμένου, επιστημονικού και λογοτεχνικού.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος διαρθρώνονται ως εξής:

1. Αναπαράστάσεις των φοιτητών σχετικά με τη λογοτεχνία (image scripteur) και τη σχέση της με τη διδακτική μιας ξένης γλώσσας. Πρώτη προσπάθεια διδακτικοποίησης λογοτεχνικού κειμένου και κατανόηση αναγκών των φοιτητών ως προς την επιμόρφωσή τους.
2. Λογοτεχνικά είδη. Γιατί η λογοτεχνία στην εκπαίδευση; Γιατί στην τάξη μιας ξένης γλώσσας; Το λογοτεχνικό κείμενο στην ιστορία των μεθοδολογιών διδασκαλίας γαλλικών ως ξένης γλώσσας.
3. Το λογοτεχνικό κείμενο στην τάξη των γαλλικών: αναζήτησή του σε παλιά και νέα εγχειρίδια και αναστοχασμός επάνω σε βιογραφίες φοιτητών. Σύγχρονες προσεγγίσεις αξιοποίησης της λογοτεχνίας.
4. Σχεδιασμός μαθήματος και η σημασία του/Επίπεδα CECRL: αναζήτηση κειμένων που ανταποκρίνονται στα επίπεδα. Δημιουργία τράπεζας κειμένων από τους φοιτητές και τη διδάσκουσα.
5. Η έννοια του sujet-lecteur. Θεωρητική προσέγγιση και πρακτικές εφαρμογές.
6. Γλωσσικές δεξιότητες, πολιτισμικοί και διαπολιτισμικοί στόχοι με βάση το λογοτεχνικό/ποιητικό κείμενο.
7. Μικρές φόρμες, λογοτεχνικά/ποιητικά κείμενα. Ασκήσεις/δραστηριότητες/projets : Αναζήτηση γλωσσικών διδακτικών στόχων και δημιουργία δραστηριοτήτων για την ανάδειξη του sujet-lecteur.
8. Παιδική και νεανική λογοτεχνία. Αναζήτηση γλωσσικών και (δια)πολιτισμικών διδακτικών στόχων και δημιουργία δραστηριοτήτων για την ανάδειξη του sujet-lecteur σε αποσπάσματα παιδικής και νεανικής λογοτεχνίας.
9. Μικρές φόρμες και μυθιστόρημα/νουβέλα. Αναζήτηση γλωσσικών και (δια)πολιτισμικών διδακτικών στόχων και δημιουργία δραστηριοτήτων για την ανάδειξη του sujet-lecteur. Δραστηριότητες.
10. Δημιουργική γραφή, πολυτροπικότητα και λογοτεχνία: πρακτικές εφαρμογές.
11. Το κείμενο ανάμεσα στον λόγο και την εικονογράφηση/το σχέδιο. Τρόποι αξιοποίησης της εικονογράφησης των λογοτεχνικών κειμένων στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας.
12. Πολυγλωσσική λογοτεχνία και γραφή. Διαβάζοντας και γράφοντας ανάμεσα στις γλώσσες. Approches sensibles.
13. Λογοτεχνικό και ποιητικό κείμενο και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις και δραστηριότητες. Αναστοχασμός με βάση τα ημερολόγια των φοιτητών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	• Πολυτροπικά κείμενα και βίντεο • Power point • e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εξαμήνου</th><th>Εργασίας</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td><td></td></tr> <tr> <td>Ασκήσεις ανάλυσης και κριτικής προσέγγισης</td><td>30</td><td></td></tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας	Διαλέξεις	39		Ασκήσεις ανάλυσης και κριτικής προσέγγισης	30	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας									
Διαλέξεις	39										
Ασκήσεις ανάλυσης και κριτικής προσέγγισης	30										

	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	16
	Προετοιμασία για την ομαδική εργασία	20
	Προετοιμασία για εξετάσεις	20
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: γαλλική Οι φοιτητές αξιολογούνται βάσει των ατομικών εργασιών που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (40 %) και της τελικής προφορικής εξέτασης (60 %). Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους φοιτητές κατά την έναρξη του εξαμήνου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Anastassiadi, M.-C., (2007). Introduire la littérature de jeunesse dans une classe de FLE du primaire. Dans : A. Proscoli et K. Forakis (dir.), *Actes de la Journée d'étude eu 21 octobre 2006. Enseigner le français langue étrangère au primaire : méthodes et pratiques* (p. 123-135). Université d'Athènes, Anastassiadi, M.-C. et Vihou, M. (coord.) (2022). *Les Langues Modernes n° 1/2022*. Nouvelles formes brèves et classe de langue.

Barthes, R. (1970). *S/Z*. Seuil.

Bertocchini, P. & Constanzo E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE*. CLE International.

Calliabetso-Coraca, P. (2010). Les fonctions du poème en classe de langue-culture du secondaire. Dans : Tabaki, F. Proscoli, A. et Forakis, K. (dir.). *La place de la littérature dans l'enseignement du FLE, Actes du colloque international des 4 et 5 juin 2009* (p. 13-25). Département de Langue et Littérature françaises, Université d'Athènes.

Coianiz, A. (2001). *Apprentissage des langues et subjectivité*. L'Harmattan.

Cros, I., Godard, A. (dir.) (2022). *Ecrire entre les langues. Littérature, traduction, enseignement*. Editions des archives contemporaines. <https://doi.org/10.17184/eac.9782813004642>

Cuq, J.-P. et Gruca I. (2005). *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. PUG.

Cuq, J.-P. (dir.). (2003). *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et langue seconde*. ASDIFLE-CLÉ International.

Daunay, B. (2007). État des recherches en didactique de la littérature. *Revue française de pédagogie n° 159*, 139-189.

Demougin, F. (2004). Contribution sur les écrits de lecture et la subjectivité du lecteur. Dans : G. Langlade et A. Rouxel (dir.), *Le sujet lecteur. Lecture subjective et enseignement de la littérature* (p. 317-328). Presses Universitaires de Rennes.

Demougin, P. (2007). Enseigner le français et la littérature : du linguistique à l'anthropologique. *Revue des sciences de l'éducation*, 33(2), 401-414. <https://doi.org/10.7202/017884ar>

Defays J.-M., Delbart A.-R., Hammami S. (2014). *La Littérature en classe de FLE. États des lieux et nouvelles perspectives*. Hachette.

Dufays, J.-L. (éd.) (2007). *Enseigner et apprendre la littérature aujourd'hui, pour quoi faire ? Sens, utilité, évaluation*. Presses universitaires de Louvain.

Fiévet, M. (2013). *Littérature en classe de FLE*. CLÉ.

Godard, A. (dir.). (2015). *La littérature dans l'enseignement du FLE*. Didier.

Hamez M.-P. (coord.) (2022). *Les Langues Modernes n° 4/2022*. Littérature et multimodalité en classe de langue. Quels enjeux ? Quelles pratiques ?

Langlade, G. (2001). Et le sujet lecteur dans tout ça ? *Enjeux. Revue de formation continuée et de didactique du français*, 51-52, 53-62.

Langlade, G. (2006). L'activité fictionnalisante du lecteur. Dans : B. Louichon et B. Laville (dir.), *Modernité*, 23 : « Les Enseignements de la fiction ». Presses Universitaires de Bordeaux.

Langlade, G. (2007). La lecture subjective. *Québec français*, 145, 71-73. <https://www.erudit.org/fr/revues/qf/2007-n145-qf1178006/47315ac.pdf>

Langlade, G. et Rouxel, A. (dir.) (2004). *Le sujet lecteur. Lecture subjective et enseignement de la littérature*. Presses Universitaires de Rennes.

Maillard, N. (2008). Poésie et musique : propositions pour la classe de langue. *Les Langues Modernes*, 4, 43-51.

Mercier, J.-P. (2018). La part du lecteur de textes littéraires dans la classe de français. *Nouveaux cahiers de la recherche en éducation*, 61–84. <https://doi.org/10.7202/1059211ar>

Pierra, G. (2003). Le poème entre les langues : le corps, la voix, le texte. *Éla. Études de linguistique appliquée*, 131, 357-367. <https://doi.org/10.3917/ela.131.0357>

Puren, Ch. (2012). Perspectives actionnelles sur la littérature dans l'enseignement scolaire et universitaire des langues-cultures : des tâches scolaires sur les textes aux actions sociales par les textes. Dans : Vigneron, D. (dir.). *L'enseignement-apprentissage des langues étrangères à l'heure du CERCL : enjeux, motivation, implication*. Artois Presses Université. <https://www.christianpuren.com/mes-travaux/2012d/>

Puren, Ch. (2004). La problématique des objectifs dans l'enseignement/apprentissage scolaire des langues-cultures. *Administration et Éducation (Revue de l'Association Française des Administrateurs de l'Éducation)*, 101, 129-143.

Vernadakis, E. et Meynard, C. (dir.) (2019). *Formes brèves: Au croisement des pratiques et des savoirs*. Presses universitaires de Rennes. <https://books.openedition.org/pur/139791?lang=fr>

Ελληνόφωνη βιβλιογραφία

Καλογήρου Τ. (2016). Η Ποίηση ως «όραμα» και «άκουσμα»: Διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις και δραστηριότητες στη διδασκαλία της ποίησης. *ΚΕΙΜΕΝΑ για την έρευνα, τη θεωρία, την κριτική και τη διδακτική της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας*, τ. 22. <https://doi.org/10.26253/heal.uth.ojs.kei.2016.604>

Φρυδάκη, Ε. (2003). *Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας*. Κριτική.

Φρυδάκη, Ε., Παπαγεωργάκης, Δ. (2022). *Διαλογικότητα και λογοτεχνική εκπαίδευση*. Κριτική.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Revue Études de linguistique appliquée (ELA) Paris, Didier Érudition.

Revue Le Français dans le Monde (LFDM). Francophonies du Sud. Recherches et Applications Paris, CLE International.

Revue Les Langues modernes Paris, APLV (Association des professeurs de langues vivantes).